

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 05 Kasım 2018
Sayı : 357

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi
gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 24.10.2018

AV. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme	
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih :	12 Kasım 2018	Esas No: 2/1272

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

05 Kasım 2018

Numara:

**TBMM
GELEN EVRAK**

05 Kasım 2018

No:

376324

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

1982 Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde, yıllar itibariyle geçirdiği değişiklikler neticesinde "eşitlik" tarifi kapsamını genişletmiştir. Buna göre; anayasanın 10 uncu maddesine 2004 yılında eklenen fıkıyla kadın erkek eşitliği anayasal hüküm altına alınmış, eşitliğin kapsamı genişletilmiş ve 2010 yılında kadın erkek eşitliğine dair alınması gereken önlemlerin anayasaya aykırı sayılmayacağı kurala bağlanmıştır. Devlete açık görevler yükleyen, hukuk devletinde vatandaşın haklarını genişleten bu maddedeki değişiklik, 2010 yılındaki diğer değişikliklerle çocuk, yaşlı, özürlü harp ile vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınması gereken önlemlerin anayasaya aykırı sayılmayacağı kurala bağlanmıştır. Hiçbir aile ve zümreye imtiyaz tanınmayacağı da ayrıca belirtilmiştir. Yıllar içerisinde özgürlük alanlarının ve "eşitlik" kapsamının daha da genişlediği göz önüne alınarak, 1982 Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinin içeriğinin de genişlemesi gerekmektedir.

Cinsel yönelim, kişilerin karşı cins veya cinsiyete, hem cins veya cinsiyete, her iki cinse veya birden fazla cinsiyete karşı romantik veya cinsel çekim (veya her ikisini de) hissetmeye yönlendiren kalıcı kişisel bir niteliktir. Cinsel kimlik ise, kişinin romantik ve cinsel çekim hissettiği kişilerle ilgili kendisini nasıl tanımladığıdır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin "Ayrımcılık Yasağı" başlıklı 14. Maddesinde "Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır" öngörülmüştür. Uluslararası ihtiyaca göre şekillenen söz konusu sözleşmenin 14 üncü maddesi, sözleşmeyi onaylayan her ülke için bağlayıcı niteliktedir.

Ayrımcılık, bir devletin ya da toplumun bazı üyelerinin, ötekilere sağlanan belli hak veya ayrıcalıklardan yoksun bırakılması ya da reddetme, kısıtlama, dışlama olarak nitelendirilecek eylemlerdir. Buna göre bir kişinin siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel haklardan yararlanmasına engel olmak ayrımcılıktır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine taraf ülke olan Türkiye'nin, bir kişinin siyasal, ekonomik, toplumsal kültürel ve kişisel haklardan yararlanmasına engel teşkil edecek bir uygulama yürütmesi de bu bakımdan kabul edilemez.

Ülkemizde görülen en önemli ayrımcılık türünden biri de cinsel yönelim ayrımcılığıdır. Toplumumuzda, kadın bedeniyle doğmuş olanların kadın gibi, erkek bedeniyle doğmuş olanların da erkek gibi davranmalarını zorunlu kılan bir kanıksama söz konusudur. Şeklen cinsel yönelim ya da cinsel tercih konusunda bir kısıtlama olmasa da heteroseksüellikten farklı cinsel yönelimleri olan bireylere erkek ya da kadın olma kalıplarının dayatılması ayrımcılığı fazlasıyla tetiklemektedir.

Heteroseksüellik dışında cinsel yönelimlerinde farklılık olan kişilerin eşcinsel eğilimleri dışlanarak, başta yaşam hakları olmak üzere temel insan hakları da ihlal edilmektedir. Dolayısıyla eşcinselliğin bir 'hastalık' olarak görülmesi ya da 'tedavi' edilmeye çalışılması ayrımcılığın daha fazla hissedebilmesine neden olmaktadır.

Bu ayrımcılık, sadece genel/geçer erkeklik ya da kadınlık kalıbının dışında olan eşcinselleri değil, aynı zamanda söz konusu kalıbın dışında olan erkek ve kadınları da dizayn etmeye çalışarak kişilerin üzerinde baskı oluşturmaktadır.

Egemen görüş, ayrımcılığın tarafında yer aldığı zaman, ayrımcılık artık yaratılmış ve sürdürülebilir bir temele oturtulmuş olur. Şayet egemen görüşün dayattığı kalıpların dışına çıkıldığında, ayrımcılık farklı yollarla uygulamaya konur. Şiddet, ayrımcılığın yaratılmasında ve sürdürülmesinde baş etmen olarak karşımıza çıkar. Fiziksel şiddetin yanında; psikolojik, cinsel, ekonomik şiddet de tıpkı fiziksel olan gibi, bireylerin denetlenmesinin bir yolu olarak görülür.

Toplumumuzun, eşcinsel eğilimi olan kişilere yönelik ayrımcılık duygusunu törpülemek ya da hafifletmek için, özgürlük ve eşitliği konu alan kanun ya da kanun maddelerinde, kişilerin isteklerine yönelik kapsamı ve içeriği genişletilmiş düzenlemeler yapmak zorunludur. Kalıplaşmış cinsel eğilimin dışında farklı eğilimleri olan kişilere haklarını teslim etmek, hem devletin hem de kanun koyucunun temel görevidir. Anayasamızda veya kanunlarımızda eşitliği ve özgürlüğü düzenleyen kanun maddeleri değişen ve gelişen hukuk sistemi içerisinde kendini revize etmelidir. Aksi halde talep edileni karşılayamaz, dolayısıyla da dış müdahalelere açık hale gelir. Bu açıdan ele alındığında değişimin karşısında direnmek yerine sisteme uygun kanunları oluşturmak ve işleyişi güçlendirmek gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına yapılan değişiklik ile cinsiyet değiştirmek isteyen Türkiye Cumhuriyetin vatandaşlarının, evlenme ve çocuk doğuramayacağına dair sağlık raporu şeklindeki şartların ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 122 nci maddesinin 1 inci fıkrasına yapılan değişiklik ile cinsiyet değiştirmek isteyen Türkiye Cumhuriyetin vatandaşlarının, evlenme ve çocuk doğuramayacağına dair sağlık raporu şeklindeki şartların ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 216 ncı maddesinin 1 inci fıkrasına yapılan değişiklik ile cinsiyet değiştirmek isteyen Türkiye Cumhuriyetin vatandaşlarının, evlenme ve çocuk doğuramayacağına dair sağlık raporu şeklindeki şartların ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına “cinsiyet” ibaresinden sonra gelmek üzere “cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği” eklenmiştir.

MADDE 2- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 122 nci maddesinin 1 inci fıkrasına “cinsiyet” ibaresinden sonra gelmek üzere “cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 3- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 216 ncı maddesinin 1 inci fıkrasına “mezhep” ibaresinden sonra gelmek üzere “renk, cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği” eklenmiştir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığınca yürütülür

